

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΘΡΕΑ

Ιδιωτικό σχολείο στη Χαρδακιώτισσα Κυθρέας, το 1866

Κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, οι Χριστιανοί, απέκτησαν κάποια δικαιώματα, μετά τα μεταρρυθμιστικά διατάγματα Χάττι-Σιέρριφ (1839) και Χάττι-Χουμαγιούν (1856). Έτσι, όταν η Οθωμανική Αυτοκρατορία επέτρεψε την ίδρυση σχολείων, οι Χριστιανοί, έσπευσαν να δημιουργήσουν Σχολές, αρχικά με ιδιωτική πρωτοβουλία και αργότερα, ίδρυσαν πιο οργανωμένα και αποδοτικά, κοινοτικά σχολεία.

Σύμφωνα με έγγραφο του Αρχείου της Αρχιεπισκοπής Κύπρου, ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 1869 (βιβλίο ΙΣΤ΄, αυξ. αριθμ. εγγράφου 121), ιδιωτική σχολή στη Χαρδακιώτισσα της Κυθρέας, λειτούργησε το 1866, με δάσκαλο τον Κ. Γ. Λαζαρίδη. Στο έγγραφο αυτό - επιστολή- που απέστειλε ο δάσκαλος της Σχολής Κ.Γ.Λαζαρίδης, στον τότε Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Σωφρόνιο Γ΄, μεταξύ άλλων, διαβάζουμε: «Ευστήσαμεν μετά των κατοίκων Σχολήν, όπως δια της παιδείας και των νουθεσιών, προς τα καλά έργα βελτιωθώσιν... Υπηρετώ την Σχολήν προ τριών περίπου ετών και πάσχω όλαις δυνάμεσι υπέρ της γενικής προόδου και βελτιώσεως της διαγωγής των κατοίκων και των τέκνων των...»

Εκπαιδευτικά της Κυθρέας κατά το έτος 1873.

Στο έγγραφο με ημερομηνία 25 Νοεμβρίου 1873 του ΙΣΤ΄ βιβλίου, του Αρχείου της Αρχιεπισκοπής Κύπρου, με τίτλο «Εκπαιδευτικά της Κυθρέας» διαβάζουμε τις παρακάτω ιστορικές πληροφορίες:

Αλληλοδιδασκτικό Σχολείο Κυθρέας
Αριθμός μαθητών: 45
Διδάσκαλος: Μιχ. Χριστοδούλου
Μισθός: 2000

Συντηρείται από την Εκκλησίαν και

Κώστας Ζ. Γιαννός

τους γονείς.

Οι εξετάσεις του Δημοτικού Σχολείου Αγίου Ανδρονίκου Κυθρέας κατά το έτος 1909

Στην εφημερίδα «ΠΑΤΡΙΣ» της Λευκωσίας, ημερομηνίας 16/29 Ιουλίου 1909 (Αρ. Φύλλου 90), διαβάζουμε την πιο κάτω ανταπόκριση από την Κυθρέα:

«Τη παρελθούση Κυριακή εγένοντο αι εξετάσεις του δημοτικού σχολείου Αγίου Ανδρονίκου, όπερ διευθύνει ο φιλοπονώτατος διδάσκαλος κ. Γ. Ν. Κυριακίδης. Κατ'αυτάς παρέστησαν πλείστοι κάτοικοι του χωρίου και πολλοί ξένοι. Μετά την λογοδοσίαν οι μαθηταί εξητάσθησαν εις διάφορα μαθήματα εις α' απήντησαν λίαν ευστόχως, και απήγγειλαν ωραιότατα ποιήματα και διαλόγους, τινάς των οποίων, είχε ποιήσει αυτός ο διδάσκαλος. Το απόγευμα δε επίσης επιτυχώς διεξήχθησαν αι εις την γυμναστικήν εξετάσεις, αίτινες προκάλεσαν τας ζωηράς επευφημίας των χωρικών δια τα λαμπρά αποτελέσματα, άτινα επέφερον η άοκνος εργασία του διδασκάλου των».

Διορισμοί δασκάλων, στα Δημοτικά Σχολεία Κυθρέας, το έτος 1923

Από την εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» της Λευκωσίας, ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1923, αντλούμε την ιστορική πληροφορία, για το διορισμό, δασκάλων, στα δημοτικά σχολεία Κυθρέας.

Δημοτικά Σχολεία Χρυσίδας: Φ. Ιακωβίδου
Δημοτικό Σχολείο Αγίου Ανδρονίκου:
Χαράλαμπος Χατζηδάς, Νικόλαος Μαντίδης
Δημοτικό Σχολείο Χαρδακιώτισσας:
Σταύρος Κυπραγώρας, Χρ. Φραγκίδης
Δημοτικό Σχολείο Συργανιάς: Ι. Κυριάκου